

Knelpuntenrapportage nieuwe teelten

Rapportage van de Afzet- en Teeltnelpunten bij a) Langwerpige radicchio, b) Grootbladige spinazie, c) Salatrio, d) Wortelpeterselie

C. van Wijk   PPO-agv, Lelystad

© 2004 Wageningen, Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervaelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Praktijkonderzoek Plant & Omgeving.

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V. is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens uit deze uitgave.

Dit is een vertrouwelijk document, uitsluitend bedoeld voor intern gebruik binnen PPO dan wel met toestemming door derden. Niets uit dit document mag worden gebruikt, vermenigvuldigd of verspreid voor extern gebruik.

Dit projectverslag is onderdeel van het project Innovatie Kleine vollegrondsgroenten gewassen en is mogelijk gemaakt door LTO/ Productschap Tuinbouw

Projectnummer: 510116

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.

Business-unit Akkerbouw, Groene ruimte en Vollegrondsgroente

Adres : Edelhertweg 1
: Postbus 430, 8200 AK Lelystad
Tel. : 0320 - 29 11 11
Fax : 0320 - 23 04 79
E-mail : infoagv.ppo@wur.nl
Internet : www.ppo.wur.nl

Inhoudsopgave

pagina

1	INLEIDING	5
2	KNELPUNTEN LANGWERPIGE RADICCHIO	7
2.1	Afzetkelpunten	7
2.2	Teeltkelpunten	7
3	KNELPUNTEN GROOTBLADIGE SPINAZIE	9
3.1	Afzetkelpunten	9
3.2	Teeltkelpunten	9
4	KNELPUNTEN SALATRIO – BIOLOGISCHE TEELT	11
4.1	Afzetkelpunten	11
4.2	Teeltkelpunten	11
5	KNELPUNTEN WORTELPETERSELIE	13
5.1	Afzetkelpunten	13
5.2	Teelt- en bewaarkelpunten	13
5.3	Knelpunten rond de trek	13
	LITERATUUR.....	15

1 Inleiding

Deze knelpuntenrapportage is tot stand gekomen als onderdeel van het project *Screening nieuwe gewassen/productinnovatie*. Binnen dit project worden van een aantal relatief onbekende gewassen de teeltkansen voor vollegrondsteelt in Nederland in kaart gebracht. Meer nog dan in het verleden wordt daarbij ook gekeken welke eisen de handel aan het nieuwe product stelt.

Literatuurgegevens, teeltveraring uit de praktijk, ervaringen van de afzet en ervaringen met de demonstratieteelt in Meterik, Mierlo en Lelystad zijn verzameld en per gewas gebundeld in een korte teelthandleiding (zie literatuurvermelding). In het tweede projectjaar 2003/04 betrof het de gewassen a) langwerpige radicchio, b) grootbladige spinazie c) salatrio en d) wortelpeterselie.

Bij het samenstellen van de teelthandleidingen komen *belangrijke* knelpunten naar voren. Om deze *duidelijk* in beeld te krijgen zijn de knelpunten in deze korte rapportage samengevat. Bedacht moet worden dat de knelpuntenrapportage een momentopname anno 2003/04 is. Bij uitbreiding van de teelt kunnen zich nieuwe problemen voordoen.

De knelpunten van *afzet en teelt* zijn voor de duidelijkheid *apart* in beeld gebracht. Per knelpunt zijn tevens de instanties of instellingen genoemd, die eerstens actief kunnen zijn bij de oplossing.

De opsomming is in willekeurige volgorde gedaan en is geen prioriteitsvolgorde. Prioriteitstelling dient in discussie met belanghebbenden en financiers plaats te vinden.

Zoals vermeld in de projectbeschrijving *Screening nieuwe gewassen/productinnovatie* wordt binnen dit project niet gewerkt aan de oplossing van genoemde knelpunten.

Voor de oplossing dienen aparte projecten geformuleerd worden. Deze rapportage kan daarvoor als basis dienen.

2 Knelpunten Langwerpige radicchio

2.1 Afzetknelpunten

1. Toetsing bredere toepassingsmogelijkheden voor verwerking (in gemengde salades en verwerking in kant-en-klaar-maaltijden).
Taak: Praktijkonderzoek in samenwerking met verwerkende industrie en Agrotechnology & Food Innovations (vh ATO).
2. Onderzoek naar verbeteren van verse afzet in de keten door optimale koeling en verpakking
Praktijkonderzoek in samenwerking met industrie/Agrotechnology & Food Innovations.
3. Verbeteren Productinformatie voor consument. Taak: teler en handel >> Productschap Tuinbouw.
4. Maken receptenfolder voor consument en verwerkinginformatie voor grootafnemers (industrie, grootwinkelbedrijf, etc). Taak: teler en handel >> Productschap Tuinbouw.
5. Beschikbaarheid van (Nederlands) product. In welke perioden van het jaar dient langwerpige radicchio in voor de handel interessante hoeveelheden op de markt zijn: a) van Nederlandse herkomst, b) van buitenlandse herkomst. Marktinfo verzamelen. Taak Productschap Tuinbouw.

2.2 Teeltknelpunten

1. Vervroeging van aanvoerperiode door introductie vroegere rassen/selecties en toetsing van gebruikswaarde van deze vroegere rassen. Taak: Zaadbedrijven + Praktijkonderzoek.
2. Voorkoming dan wel beperking van schotgevoeligheid door warme opkweek in combinatie met teelt onder afdekking en rassen. Taak: Praktijkonderzoek.
3. Onderzoek naar verhoging van de opbrengst door hogere plantdichtheden. Taak: Praktijkonderzoek.
4. Onderzoek naar mogelijkheden van Preventie van randaantasting a) door ter plaatse zaai in vergelijking met perspotteelt b) door bespuitingen met diverse doseringen met kalksalpeter.
Punt a) taak Praktijkonderzoek; punt b) taak: Praktijkonderzoek.
5. Toetsen verbetermogelijkheden voor houdbaarheid en bewaring. Taak: praktijkonderzoek.

3 Knelpunten Grootbladige spinazie

3.1 Afzetknelpunten

1. Toetsen mogelijkheden voor betere houdbaarheid in de keten voor de verse afzet (verpakkingen conditionering). Taak: praktijkonderzoek
2. Verbeteren Productinformatie voor consument en voor grootafnemers (grootwinkelbedrijf, etc) Taak: teler en handel >> Productschap Tuinbouw.
3. Maken receptenfolder voor consument. Taak: teler en handel >> Productschap Tuinbouw.
4. Monitoring nitraatgehalte grofbladige spinazie in vergelijking met fijnbladige spinazie door het seizoen heen. Hoe hoog is het totale gehalte, waar hoopt het zich op? Taak: praktijkonderzoek.

3.2 Teeltknelpunten

1. Toetsen rassen/selecties op *gebruikswaarde gewenste typen grofbladige spinazie met hoge wolfresistentie* (teeltduur, productie, oogstbaarheid, presentatie en bewaarbaarheid. Taak: praktijkonderzoek.
2. Verkorting teeltduur door teelt op kluitplant in vergelijking met ter plaatse zaai, met name in de biologische teelt voor vroege teelt of voor teelt onder glas. Voor deze teelten kan, door een kortere groeiduur, minder onkruiddruk en een lager plantgetal de teelt op kluitplant interessant zijn in vergelijking met ter plaatse zaai. Taak: praktijkonderzoek.
3. Optimalisering onkruidbestrijding met behulp van mechanisch onkruidbestrijding, Taak: LTO + praktijkonderzoek.
4. Opleveren grondvrij product door voorkoming/ beperking van aanslag op het product van opspattende klei/zand door bodembedekking of door wassen van het product. Taak: praktijkonderzoek.
5. Verbetering van oogst, schoning, verpakking en houdbaarheid met behulp van snijapparatuur en opvoerbanden. Nu gebeurt deze spinazieoogst handmatig. Een hoger stuksgewicht biedt mogelijkheid tot beperkte mechanisatie in combinatie met verbetering houdbaarheid. Taak: praktijkonderzoek.

4 Knelpunten Salatrio – Biologische teelt

4.1 Afzetknelpunten

1. Toetsen mogelijkheden voor betere houdbaarheid in verse afzet; tegengaan bij salatrio van indroging en smet. Ook de mogelijkheid/wenselijkheid van aanvoer met perspot onderzoeken. Taak: handel en praktijkonderzoek.
2. Verbeteren Productinformatie voor consument. Taak: teler en handel >> Productschap Tuinbouw.
3. Maken receptenfolder voor consument. Taak: teler en handel >> Productschap Tuinbouw.

4.2 Teeltknelpunten

1. Toetsen groeisnelheid van de gebruikte rassen per combinatie in alle seizoenen. De groeisnelheid van de 3 soorten dient zo min mogelijk te verschillen. Taak: zaadfirma/ praktijkonderzoek.
2. Zo groot mogelijk patroon van witresistentie en luisresistentie per combinatie. Taak: zaadfirma.
3. Vaststellen Gewenste en realiseerbare productgrootte; nu is oogstbaar gewicht beperkt tot 170 –200 gram in verband met optreden smet. Is dit optimaal of is een zwaarder product gewenst: Taak: vaststellen wat gewenst is: >>afzet. Indien zwaarder product gewenst is: >>zaadfirma of praktijkonderzoek.

5 Knelpunten Wortelpeterselie

5.1 Afzetknelpunten

1. Inventariseren en Ontwikkelen specifieke verpakking per productsoort (wortel en wortel-met-pruik) voor betere houdbaarheid in verse afzet. Verpakking per stuk of op tray, en bij wortel-met-pruik verpakken al dan niet inclusief pruik. Taak: Afzet in samenwerking met Praktijkonderzoek.
2. Verbeteren Productinformatie voor consument. Taak: teler en handel >> Productschap Tuinbouw.
3. Maken receptenfolder voor consument en verwerkingsinformatie voor grootafnemers (industrie, grootwinkelbedrijf, etc). Taak: teler en handel>> Productschap Tuinbouw.

5.2 Teelt- en bewaarknelpunten

1. Gewenste stikstofbemesting in relatie tot opbrengst en bewaarbaarheid. Taak praktijkonderzoek.
2. Toetsing verschil van gevoeligheid van de wortelpeterselie rassen voor Septoria (bladvlekkenziekte) tijdens de teelt. Taak praktijkonderzoek.
3. Onderzoek naar mogelijkheden goedkope bewaring in het veld (onder stro) of aan de kuil. Taak praktijkonderzoek.
4. Onderzoek naar kwantitatieve invloed van uitdroging van de wortel op trekresultaat; bij hoeveel % uitdroging wordt trekopbrengst lager. Taak praktijkonderzoek.

5.3 Knelpunten rond de trek

1. Opstellen en toetsen van een opzet- en oogstschema voor continu-aanbod van product gedurende de winter voor trek op water en voor trek in de grond. Taak praktijkonderzoek.
2. Toetsen of opzet in (pot)grond in de trekruimte problemen geeft met schoonmaken van de wortel vergeleken met opzet in zand, zoals in de demo uitgevoerd is. Taak praktijkonderzoek.
3. Voorkomen groen/paars verkleuring van kop van de wortel tijdens de trek. Toetsen a) eventuele rasverschillen, b) toetsen afdekking met kragen van wortelkop. Taak praktijkonderzoek.
4. Toetsen verschil in opbrengst van loof en schotgevoeligheid van rassen in de trek. Taak praktijkonderzoek.

Literatuur

Wijk, C. van, 2004. Grootbladige Spinazie. De teelt van A tot Z in beknopte weergave. PPO-agv, ppo 323, 17 p.

Wijk, C. van, 2004. Salatrio- Biologische teelt. De teelt van A tot Z in beknopte weergave. PPO-agv, ppo 326, 17p.

Wijk, C. van, 2004. Langwerpige radicchio. De teelt van A tot Z in beknopte weergave. PPO-agv, ppo 327, 17 p.

Wijk, C. van, 2004. Wortelpeterselie. De teelt en trek van A tot Z in beknopte weergave. PPO-agv, (in druk).